

Oplegger Adviesvraag aan de Adviesraad Sociaal Domein

aan: Adviesraad Sociaal Domein
van: Myrthe Croonen
cc:
datum: 20-4-2026

onderwerp: Beleidsplan toezicht en handhaving

1. Onderwerp / Voorgenomen besluit

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nederweert heeft een voorgenomen besluit geformuleerd met betrekking tot:
Instemming met het regionale beleidsplan “Toezien, toezicht & handhaving Wmo en Jeugdwet Noord- en Midden-Limburg 2026–2033”.

Dit beleidsplan beschrijft de gezamenlijke visie, uitgangspunten en kaders voor het toezien, toezicht en de handhaving binnen de Wmo en Jeugdwet voor de periode 2026–2033, zoals vastgesteld in regionaal verband door de deelnemende gemeenten in Noord- en Midden-Limburg.

2. Wettelijk kader

De adviesvraag aan de Adviesraad Sociaal Domein is gebaseerd op:

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

- Artikel 2.1.3 lid 3 Wmo 2015: verplichting om inwoners (waaronder cliënten en mantelzorgers) te betrekken bij beleidsontwikkeling.
- Artikel 2.1.2 Wmo 2015: gemeentelijke verantwoordelijkheid voor passende ondersteuning, participatie en zelfredzaamheid.

Jeugdwet

- Artikel 2.9 Jeugdwet: gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het tegengaan van misbruik en oneigenlijk gebruik en het toezicht op rechtmatigheid.

Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Nederweert

Hierin is vastgelegd op welke wijze beleid en uitvoering binnen de Wmo plaatsvinden en hoe toezicht en handhaving zijn vormgegeven.

Participatiekader Adviesraad Sociaal Domein Nederweert

De Adviesraad heeft een onafhankelijke adviserende rol bij beleidsvoornemens binnen het Sociaal Domein, waaronder Wmo-beleid en aanverwante uitvoeringskaders.

3. Aanleiding

De aanleiding voor deze adviesaanvraag is:

- De vaststelling van een nieuw regionaal beleidsplan voor toezien, toezicht en handhaving binnen de Wmo en Jeugdwet voor de periode 2026–2033.

- De noodzaak tot regionale harmonisatie en samenwerking tussen veertien gemeenten in Noord- en Midden-Limburg op het gebied van toezicht en handhaving.
- Toenemende aandacht voor kwaliteit, rechtmatigheid en doelmatigheid van ondersteuning en de bestrijding van zorgfraude.
- Landelijke en regionale signalen over risico's zoals onrechtmatige inzet van middelen, onvoldoende kwaliteit van ondersteuning en verwevenheid met ondermijnende criminaliteit. Het beleidsplan beschrijft de kaders waarbinnen toezicht en handhaving de komende jaren worden uitgevoerd en vormt de basis voor een nader uitvoerend kader.

4. Toelichting op het beleidsvoornemen

Het beleidsvoornemen richt zich op:

1. Visie op toezicht en handhaving

Het toezicht is preventief, stimulerend én corrigerend, met als uitgangspunt: *voorkomen is beter dan genezen*. Vertrouwen vormt de basis, met duidelijke grenzen waar nodig.

2. Integraal en regionaal toezicht

Gemeenten werken samen binnen de regio Noord- en Midden-Limburg, onder andere via de MGR Sociaal Domein Limburg-Noord. Toezicht op kwaliteit en rechtmatigheid wordt regionaal georganiseerd, in nauwe samenwerking met contractmanagement, beleid en uitvoering.

3. Vormen van toezicht

Het beleidsplan onderscheidt:

- preventief toezicht
- themagericht toezicht
- signaalgestuurd toezicht
- toezicht op calamiteiten en geweldsincidenten

Deze vormen worden ingezet op basis van risico's, signalen en maatschappelijke ontwikkelingen.

4. Handhaving en proportionaliteit

Handhaving is het sluitstuk van toezicht en wordt proportioneel ingezet. Maatregelen variëren van stimulerende verbeterafspraken tot bestuursrechtelijke, privaatrechtelijke of strafrechtelijke maatregelen.

5. Samenwerking met ketenpartners

Er is structurele samenwerking met aanbieders, inwoners, gemeentelijke afdelingen, toezichthouders, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), het Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ) en het RIEC Limburg.

5. Wat betekent dit voor inwoners?

Voor inwoners van Nederweert betekent dit beleidsplan dat:

- zij kunnen rekenen op betrouwbare, veilige en kwalitatief goede ondersteuning;
- misbruik en oneigenlijk gebruik van voorzieningen actief wordt tegengegaan;
- signalen van inwoners over kwaliteit en rechtmatigheid serieus worden genomen;
- het vertrouwen in de ondersteuning vanuit Wmo en Jeugdwet wordt versterkt.

6. Wat betekent dit voor partners in het sociaal domein?

Voor partners zoals zorgaanbieders, welzijnsorganisaties en uitvoerende partijen betekent dit:

- meer **duidelijkheid over verwachtingen, kwaliteitseisen en toezicht**;

- eenduidige werkwijzen in de regio;
- een toezichtbenadering die gericht is op **leren en verbeteren**, met handhaving wanneer nodig;
- intensievere samenwerking en informatie-uitwisseling binnen wettelijke kaders.

7. Adviesvraag aan de Adviesraad Sociaal Domein

De gemeente Nederweert verzoekt de Adviesraad Sociaal Domein om advies over:

“Kan de Adviesraad Sociaal Domein instemmen met het beleidsplan ‘Toezen, toezicht & handhaving Wmo en Jeugdwet Noord- en Midden-Limburg 2026–2033’ en ziet zij vanuit het perspectief van inwoners aandachtspunten of aanvullende aanbevelingen voor de uitvoering binnen de gemeente Nederweert?”

8. Bijlagen

- Beleidsplan toezicht en handhaving

9. Conceptbesluit Adviesraad Sociaal Domein

De Adviesraad Sociaal Domein besluit tot:

☐ positief advies

☐ negatief advies

☐ advies onder voorwaarden / aandachtspunten, namelijk:

[ruimte voor invulling door de Adviesraad]

10. Toelichting Adviesraad

[ruimte voor toelichting, opmerkingen en overwegingen van de Adviesraad]

11. Datum en ondertekening

Datum:

Ondertekend door:

Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Nederweert